

คมไฉคร

หน้าที่และความรับผิดชอบ
ของครูผู้สอน/การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และการรักษาวินัยข้าราชการครู พนักงานราชการ

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือครู

หน้าที่และความรับผิดชอบ
ของครูผู้สอน/การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และการรักษาวินัยข้าราชการครู พนักงานราชการ

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือครูจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ต้องดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะครูนอกจากจะมีภาระในการสอนแล้วยังต้องดูแลแนะนำนักเรียนให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในการดูแลนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีแนวปฏิบัติงานร่วมกันของครู จึงได้รวบรวมขอบข่ายหน้าที่ และความรับผิดชอบ และการรักษาวินัยของข้าราชการครู และพนักงานราชการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้คงเป็นประโยชน์ต่อครู เป็นแนวทางพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นไป

นายธีรภาพ จันทร์ชุม
โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม
อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
1	คำนำ.....	ก
2	พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช.....	1
3	พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	2
4	ประกาศโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม.....	3
5	สารจากผู้อำนวยการโรงเรียน.....	4
6	แนวคิดจากผู้อำนวยการโรงเรียน.....	5
7	ตารางกิจกรรมประจำวัน.....	6
8	โครงสร้างบริหารงานโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม.....	7
9	หน้าที่และความรับผิดชอบทั่วไปของครูผู้สอน.....	8
10	หน้าที่ครูกิจกรรมประจำวัน.....	10
11	หน้าที่ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา.....	12
12	หน้าที่ครูผู้สอนประจำวิชา.....	14
13	มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู.....	17
14	มาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ.....	19
15	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗.....	20
16	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗.....	25

“...งานของครูนั้นเป็นงานพิเศษ ที่จะหวังผลตอบแทนเหมือนงานอื่น ๆ ได้โดยยาก
ผลตอบแทนที่สำคัญ ย่อมเป็นผลทางใจ ได้แก่ ความปิติชุ่มชื่นใจที่ได้ฝึกสอนคนให้ได้มีความ
เจริญประการหนึ่งกับได้ผูกพันจิตใจคนเป็นพันเป็นหมื่นไว้ได้อย่างแน่นแฟ้นอีกประการหนึ่ง
ผลตอบแทนเช่นนี้ เมื่อมองดูให้ลึกซึ้งแล้ว ย่อมจะเห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและประเสริฐ
กว่ายศศักดิ์ อำนาจและประโยชน์ทางวัตถุอื่น ๆ มากมายนัก...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ครูอาวุโส
ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือของมูลนิธิช่วยครู
อาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันเสาร์ที่ 21 ตุลาคม 2521

“การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะมีสถานภาพใดและ
อยู่แห่งหนใด ในปัจจุบันองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาต่าง ๆ หลายองค์กรล้วน
สนับสนุนคำขวัญ Education For All การศึกษาเพื่อทุกคน และร่วมกันผลักดันให้การศึกษา
เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของ
การศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ ทั่วโลก

การจะทำให้เป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปได้
ย่อมต้องอาศัยครูเป็นปัจจัยสำคัญ แม้ในปัจจุบัน เทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสาร
ไร้พรมแดน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษามีใช่เป็นเพียงการรับความรู้
รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น สิ่งสำคัญกว่าคือ การฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถ
พึ่งพาตนเอง และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนนี้ต้องใช้คนสอนเท่านั้น ยิ่งเทคโนโลยี
ก้าวหน้าเพียงใด ก็ยิ่งต้องการครูที่มีความสามารถมากขึ้นเท่านั้น ครูต้องพัฒนาตนเอง
ให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถอบรมบ่มนิสัยคนในยุคใหม่ได้...”

พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสเสด็จ
พระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดงานวันครูโลก วันที่ 5 ตุลาคม 2557 ณ หอประชุม
คุรุสภา

ประกาศโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม
เรื่อง ระเบียบ แนวปฏิบัติ ของบุคลากรและนักเรียน

อาศัยความตามพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ – ๓ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๘๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน ของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของ ผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการฯ ตามมาตรา ๗๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบ ของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงฯ

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีทิศทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นไปอย่างมีเอกภาพ โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อ.วังเจ้า จ.ตาก จึงกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับธรรมเนียมปฏิบัติ และวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาของรัฐ ไว้ในคู่มือครู (หน้าที่และ ความรับผิดชอบ) และคู่มือนักเรียนโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคมจังหวัดตาก ตลอดจนแนวปฏิบัติมาตรการ ต่าง ๆ จึงให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยมอบให้ หัวหน้ากลุ่มงาน ทั้ง ๔ กลุ่มงาน กำกับ ติดตาม อย่างใกล้ชิด จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดเกิดผลดี ต่อทางราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายธีรภาพ จันทรชุ่ม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

นายธีรภาพ จันทรชุ่ม
ผู้อำนวยการโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

๒๐ สารจากผู้อำนวยการ

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

เอกสารคู่มือ ฉบับนี้กระผมตั้งใจให้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทำความเข้าใจ รับรู้เรื่องระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติ ธรรมเนียมปฏิบัติ ตลอดจนวัฒนธรรมองค์กร ของโรงเรียนที่มีลักษณะขยายโอกาสทางการศึกษาระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสถานศึกษาแห่งนี้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่อยู่ในพื้นที่ห่างจากตัวจังหวัดตากจึงมีจุดเน้นที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเป็น **คนดี มีคุณธรรม น้อมนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พึ่งตนเองได้** บุคลากรในโรงเรียนทุกคนจึงพัฒนานักเรียนจนเป็นที่ยอมรับของชุมชน ตลอดจนองค์กรสถาบันในระดับต่างๆ ความภาคภูมิใจมุ่งมั่นที่ได้สนองงานตามพระราชดำริ จนผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการศึกษา โรงเรียนได้สร้างความตระหนักโดยการบูรณาการจัดการเรียนรู้เข้าสู่การเรียนการสอนของทุกระดับชั้น เพื่อให้นักเรียนมีอุปนิสัยพอเพียง อยู่ร่วมกับธรรมชาติ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คุ้มครองป่าชุมชน สุจริตที่ยั่งยืนในอนาคต

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารคู่มือฉบับนี้มีรายละเอียดข้อบังคับ เป็นแนวปฏิบัติและข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม จึงให้ถือเป็นเอกสารสำคัญที่ทุกคนทุกฝ่ายต้องศึกษาทำความเข้าใจให้ชัดเจน และปฏิบัติตามภารกิจของตนเองต่อไป...

นายธีรภาพ จันทรชุ่ม
ผู้อำนวยการโรงเรียนนาโบสถ์พิทยา

แนวคิดด้านการพัฒนา

จากความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์
เกิดผลกระทบด้านต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมมากมาย ปัจจัย
เปลี่ยนแปลง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงตกเป็น
หนึ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ คือคุณภาพของคนไทยในยุคการ
เปลี่ยนแปลง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงตกเป็น
จำเลยทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงมีการปรับปรุงระบบ
การศึกษาบ่อยครั้งทั้งด้านหลักสูตร พัฒนาครู กระบวนการ
เรียนรู้ ในรอบหลายปีที่ผ่านมา ผลการปรับปรุงก็ยังไม่ส่งผล
เด่นชัดได้ว่าคุณภาพของผู้เรียนดีขึ้นตามความคาดหวัง

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน เป็นสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากกระแส
การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แต่ยังคงมุ่งมั่นด้วยอุดมการณ์อย่างมั่นคง ทำหน้าที่บำเพ็ญให้
นักเรียนกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาอีกส่วนของจังหวัดตากให้มีคุณลักษณะที่เป็น
เอกลักษณ์ คือ **“เป็นคนดี มีจริยธรรม มีภาวะผู้นำที่รับผิดชอบ และรู้บุญคุณของแผ่นดิน”**

โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม จึงสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่นๆ
ที่คุณครูไม่ได้มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียวหากแต่ยังเปรียบเสมือน พ่อ-แม่ ที่ต้อง
ดูแลอบรมบ่มนิสัยให้แก่ลูกๆ อีกด้วย นักเรียนเองมีความเป็นอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง ฝึกทักษะ
ทางสังคม เคารพกติกา ข้อกำหนดร่วมกัน ภารกิจของคุณครูจึงไม่ได้ปฏิบัติงานตามเวลาที่
ทางราชการกำหนด แต่เป็นการปฏิบัติงานอย่างมีจิตยาบรรณ เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้
ทันทั่วทั้งทุกสถานการณ์ มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นหัวใจสำคัญที่มีความ
จำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ฝ่ายบริหารจึงกำหนดหน้าที่ความ
รับผิดชอบ ระเบียบ แนวปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี
มีคุณธรรม มีความรู้ตามหลักสูตร อยู่ร่วมในสังคมแบบพึ่งตนเองได้อย่างมีความสุขในที่สุด

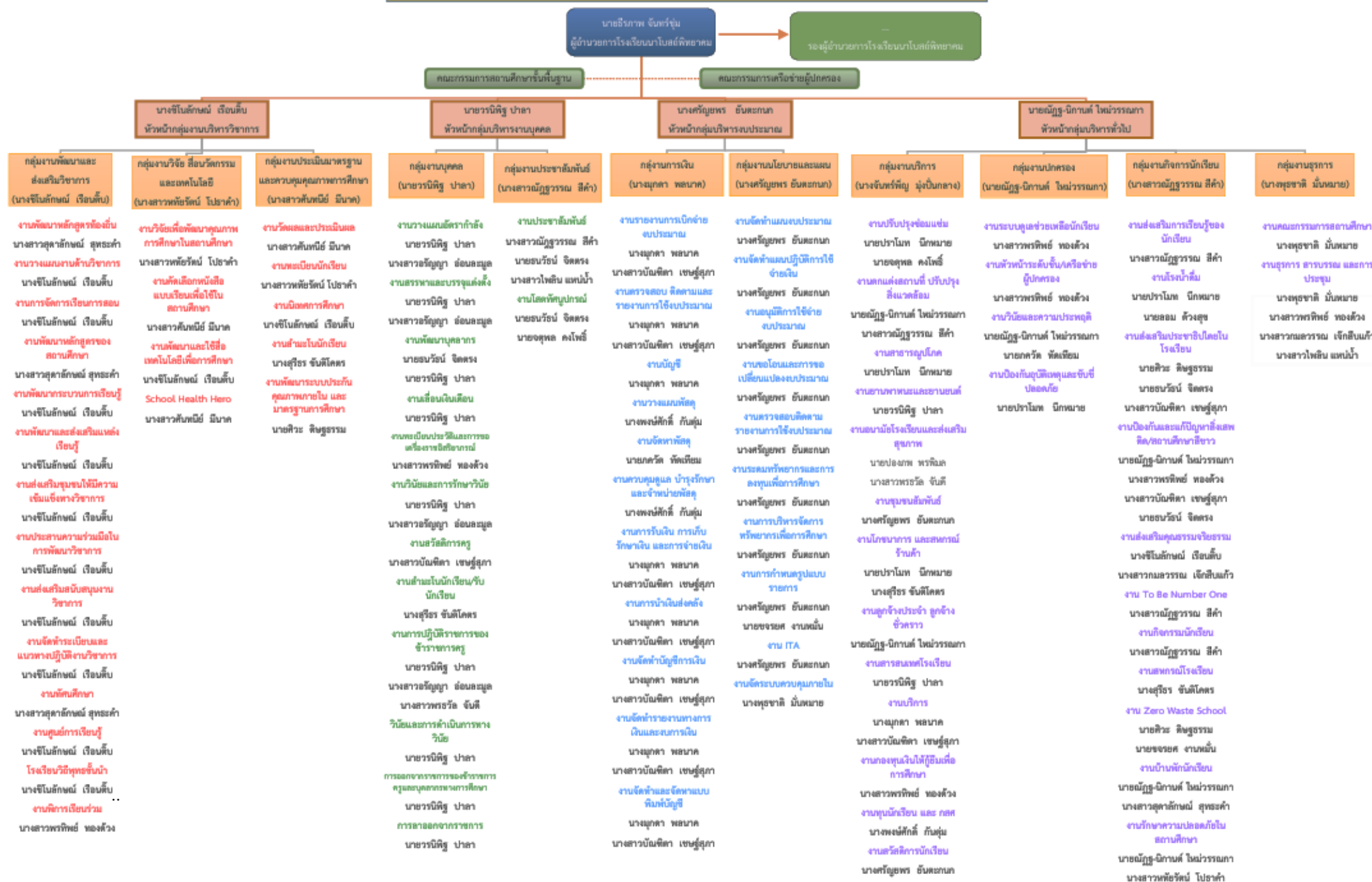

ตารางกิจกรรมประจำวันตามทักษะดำรงชีวิตของนักเรียน และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

เวลา	กิจกรรม
07.30 น.	รอรับนักเรียนผู้ปกครอง และกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (ครูกิจกรรมฯ เช็คจำนวนและตรวจความเรียบร้อยและดำเนินกิจกรรม)
08.00 น.	เข้าแถวเคารพธงชาติ (ครูที่ปรึกษาตรวจสอบและเช็คจำนวน)
08.30 น.	เข้าเรียนภาคเช้า (ครูผู้สอนเช็คจำนวนและกำกับการเดินแถว)
11.50 น.	รับประทานอาหารกลางวัน (ครูกิจกรรมฯ เช็คจำนวนและดูแลความเรียบร้อย)
12.00 น.	กิจกรรมส่งเสริมทักษะการพูด (คกก.สภา)
12.40 น.	เข้าเรียนภาคบ่าย (ครูผู้สอนเช็คจำนวนและกำกับการเดินแถว)
15.45 น.	เลิกเรียน เข้าแถวเช็คจำนวน,นัดหมาย และให้ข้อคิด (ครูกิจกรรมฯ)
16.00 น.	นักเรียนเดินทางกลับบ้าน (ครูกิจกรรมฯ)

***** เพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพจนเกิดประสิทธิผล จึงกำชับให้
 คุณครูที่มีภาระหน้าที่ในบทบาทต่างๆตามตารางกิจกรรม กำกับ ดูแล ตรวจสอบด้วยความเที่ยงตรง
 ละเอียดรอบครอบ และยุติธรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน*****

โครงสร้างการบริหารสถานศึกษางานโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม

หน้าที่และความรับผิดชอบทั่วไปของครูผู้สอน

1. คุณครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญของนักเรียนในการสอดส่อง ดูแลช่วยเหลือหรืออบรมสั่งสอนและชี้แนะแนวทางที่ดีที่ถูกต้อง ในการประพฤติปฏิบัติของนักเรียน เพราะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียน รองลงมาจากผู้ปกครองที่อาจจะถือว่าเป็นผู้ปกครองของนักเรียนแทนก็ได้ และปฏิบัติภาระหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือฝ่ายบริหารที่สั่งโดยชอบ ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1.1 หน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมาย

- พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- พัฒนาตนเองด้านบุคลิกภาพ ให้สมเกียรติความเป็นครู (การแต่งกายเหมาะสม และถูกต้องตามระเบียบ, การใช้วาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น, จิตใจที่ตั้งมั่นถึงผู้อื่น, อารมณ์ที่มั่นคง และช่วยเหลือคนสังคมโดยไม่เลือกปฏิบัติ)
- พัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบตามคำสั่งทางราชการ หรือฝ่ายบริหารมอบหมาย ให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) และมีร่องรอยการพัฒนาที่ส่งผลถึงตัวผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้
- เป็นผู้นำ-ผู้ตาม อย่างเหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ ด้วยความสามัคคี
- พัฒนาให้ตนเองตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบ การรักษาวินัย และเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู มาตรฐานการปฏิบัติตน ศีลธรรมอันดีของไทย และวัฒนธรรมองค์กร
- สรุป/รายงาน ผลจากการพัฒนาตนเอง

1.2 หน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ (หัวหน้ากลุ่ม, หัวหน้างานและหัวหน้าต่างๆ)

- เป็นผู้นำ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้อื่น
- มีหน้าที่ช่วยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานที่เป็นสายบังคับบัญชาในงานที่รับผิดชอบ
- เป็นที่ปรึกษาของฝ่ายบริหารในด้านงานที่ตนเองรับผิดชอบ
- วางแผนการทำงานในรูปแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) ผ่านกระบวนการวิเคราะห์งาน และความเห็นชอบของฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบอย่างมีระบบตามขั้นตอน
- คิดพัฒนาระบบการทำงานที่รับผิดชอบ ให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีมาตรฐานที่เป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นได้ โดยปรากฏร่องรอยจากการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมรับผิดชอบให้เกิดคุณภาพ
- มีหน้าที่นิเทศ กำกับ ตรวจสอบ และติดตามการทำงานของบุคลากรในส่วนที่คุมค่า เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นการช่วยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานที่เป็นสายบังคับบัญชาในงานที่รับผิดชอบ
- สรุป/รายงาน ผลจากการพัฒนางาน กิจกรรมที่ตนเองรับผิดชอบ

1.3 หน้าที่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

- ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน
- ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนสม่ำเสมอ
- ช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ครูผู้สอน และต่อเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง
- ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการที่ดีด้านต่าง ๆ (ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา)

1.4 หน้าที่รับผิดชอบในการฝึกอบรมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี

- อบรมให้เป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน บ้าน ชุมชน และสังคม
- อบรมให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักการเป็นผู้นำที่ดี ผู้ตามที่ดี ในสังคมประชาธิปไตย
- อบรมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมที่ดีของไทย

1.5 หน้าที่ในการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ ควรชี้แจงให้ทราบเรื่องต่อไปนี้

- กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนตามคู่มือนักเรียนของโรงเรียน
- หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนการเรียนการสอน
- หลักวิธีใช้อาคารสถานที่ และบริการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
- บุคลากรต่าง ๆ ของโรงเรียน
- วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียน

1.6 หน้าที่ในการให้คำปรึกษาหารือ การแนะนำส่วนตัว

- การวิเคราะห์ตนเอง
- การมีมารยาทที่ดี
- การเป็นนักเรียนที่ดี
- การมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ
- การเป็นสมาชิกที่ดีของหมู่คณะ

2. ความร่วมมือระหว่างครูที่ปรึกษา ครูหัวหน้าระดับ ครูแนะแนว และกลุ่มบริหารทั่วไป

2.1 ต้องยอมรับในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบซึ่งกันและกัน

2.2 ช่วยในการเก็บข้อมูลนักเรียน ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อเกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

2.3 ร่วมมือกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และติดตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมร่วมกัน

2.4 ส่งนักเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง ให้งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว

เพื่อประโยชน์ให้นักเรียนดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมั่นใจ

ครูกิจกรรมประจำวัน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงานให้ครอบคลุมกิจกรรมประจำวันตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่
 เฝ้าระวังการณ์ประจำวัน บันทึก กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการปฏิบัติงานอย่างละเอียด
 เป็นปัจจุบัน

1.1 กิจกรรมเช้า เวลา 07.00 น. – 08.00 น.

คอยรอรับนักเรียน แนะนำด้านกริยามารยาท และความปลอดภัยของนักเรียน กำกับติดตาม
 นักเรียนรับผิดชอบความสะอาดของพื้นที่ต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายตรวจตราการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนกลาง
 แนะนำ ให้กำลังใจนักเรียน

1.2 กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ เข้า เวลา 07.50 น. – 08.30 น. เย็น เวลา 15.45 น. – 16.00 น.

- ตรวจเช็คจำนวนนักเรียน ลำดับกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ นัดหมายกิจกรรมต่าง ๆ โดย
 สอดแทรกคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

- ควบคุมการเข้าแถว การเดินแถว เข้าห้องเรียนให้อยู่ในระเบียบแถว

1.3 กิจกรรมรับประทานอาหารกลางวัน เวลา 11.50 น. – 12.30 น.

- ดูแลและควบคุมการทำหน้าที่ของการตักอาหาร แนะนำมารยาททางสังคมในการเดินแถวรับ
 อาหาร การส่งเสียงดัง

- อบรมให้ความรู้ ให้คำแนะนำมารยาทในการรับประทานอาหารร่วมกันในสังคม สอดแทรก
 คุณธรรม ค่านิยม ความรับผิดชอบ

- ควบคุมการเดินแถว ล้างภาชนะ ว่ากล่าวตักเตือน ในการรักษาความสะอาด การเก็บ
 ภาชนะไปไว้ตามจุด

- ควบคุมให้คำแนะนำ การทำความสะอาดโรงอาหาร, อ่างล้างภาชนะให้สะอาด
 เป็นระเบียบ โดยติดตามนักเรียนที่หนีเวรฯ และดำเนินการปรับพฤติกรรม

1.4 กิจกรรมหลังเลิกเรียน เวลา 15.45 – 16.00 น.

- ตรวจตราด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน แนะนำให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ นัดหมายกิจกรรม
 ต่าง ๆ โดยสอดแทรกคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

- ควบคุมการกลับบ้านของนักเรียนให้เป็นระเบียบ ปลอดภัย

1.5 เฝ้าตรวจตรา เฝ้าระวัง เวลาเสี่ยง จุดอันตรายที่นักเรียนมักจะปฏิบัติตนผิดระเบียบของโรงเรียน

- ตรวจตราสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- ตรวจค้นสารเสพติด อาวุธ หรืออุปกรณ์ต้องห้ามต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม

ในด้านลบที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และโรงเรียน

- ติดตามนักเรียนและแก้ปัญหา เมื่อได้รับแจ้งเหตุ ทั้งนักเรียนป่วย นักเรียนหลบหนีออกนอกบริเวณ หรือมีบุคคลภายนอกเข้ามา หรือที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อนักเรียนและโรงเรียน

- ประสานงานกับงานรักษาความปลอดภัย เข้าระงับเหตุ กรณีมีเหตุที่ครูเวรฯ ไม่สามารถดำเนินการเองได้

1.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ร่วมกับครูหรือหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมในแต่ละวัน และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. จัดทำเอกสารการสอนทุกอย่างให้ครบถ้วน ถูกต้อง เรียบร้อย และปัจจุบัน

1.1 ระเบียบสะสม

1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

1.3 การสัมภาษณ์นักเรียน

1.4 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

1.5 การเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.6 แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง

2. ต้องทำการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- ด้านความสามารถ,ด้านสุขภาพ,ด้านครอบครัว และด้านอื่น ๆ

3. ต้องทำการคัดกรองนักเรียน

- กลุ่มปกติ,กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

4. ให้การส่งเสริมนักเรียน

- กิจกรรมโฮมรูม,ประชุมหรือพบปะผู้ปกครอง,กิจกรรมตามความเหมาะสม

- ส่งเสริมความถนัด ความสามารถพิเศษ และความสนใจนักเรียนที่รับผิดชอบของตนเอง

- เป็นผู้ปกครองของนักเรียนขณะที่อยู่ในเวลาเรียน เช็กเวลา ติดตามการเข้าเรียน

ของนักเรียน

- ควบคุมนักเรียนในการเข้าแถว **ตรวจสุขภาพ และการแต่งกาย** หรือการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ที่โรงเรียนจัดขึ้น

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันทำงานในระบบหมู่ คณะกรรมการ หรือกลุ่มงาน ในการ

ช่วยเหลืองานห้องเรียน งานพัฒนาโรงเรียน เพื่อสอดแทรกเรื่องการเสียสละ รับผิดชอบต่อ

หน้าที่ของตนเองที่ต้องรับผิดชอบในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ให้การแนะแนวแก่นักเรียนทั้งด้านคำปรึกษา การศึกษาต่อ งานอาชีพ และข้อมูลส่วนตัว

- ประสานงานครูผู้สอนกลุ่มวิชา แหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมในการช่วยเหลือผู้เรียน

5. ให้การป้องกันและแก้ปัญหาผู้เรียน

5.1 ให้คำปรึกษา/ อบรม

- อบรมด้านความประพฤติ คุณธรรม วินัย วัฒนธรรม จิตสาธารณะ มารยาทไทย

และค่านิยมที่พึงามให้แก่ผู้เรียน

- ลงโทษนักเรียนได้ตามที่โรงเรียนมอบหมาย และเป็นไปตามระเบียบ

- ให้ความร่วมมือ ประสานงานกับผู้ปกครอง ครูผู้สอน งานกิจการนักเรียน

เพื่อแก้ไขความประพฤติ หรือข้อบกพร่องทางการเรียนของผู้เรียนในปกครองดูแล

5.2แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

5.3การสัมภาษณ์นักเรียน

5.4การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

5.5การเยี่ยมบ้านนักเรียน

5.6แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง

6. ทำการส่งต่อ

6.1 บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูผู้เกี่ยวข้องต่อไป เช่น ครูแนะแนว งานกิจการนักเรียน หรือครูพยาบาล เป็นต้น (เป็นการส่งต่อภายใน)

6.2 บันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนว กลุ่มบริหารทั่วไป หรืองานอนามัยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ (เป็นการส่งต่อภายนอก)

7. ต้องต้องปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้สะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม เหมาะสม และปลอดภัยเอื้อต่อการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. ปกป้องดูแลรักษา และบันทึกซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี สะอาด และปลอดภัย

9. สรุป/รายงาน การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยระบุสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไข ปัญหาในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป

10. งานอื่นๆ ที่โรงเรียนมอบหมาย

ครูผู้สอนประจำวิชา

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้

- ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการวัดผลประเมินผลให้ส่งผลถึงตัวชี้วัด และมาตรฐานของหลักสูตร
- จัดทำเอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง เป็นระเบียบ ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- สรุป/รายงาน ผลการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน

2. ให้การอบรมและจัดทำเอกสารชั้นเรียนที่สอนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานักเรียนโดยสอดคล้องตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ๘ ข้อ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้นักเรียนควรทราบ ควรระลึก และต้องหมั่นปฏิบัติอยู่เสมอมีดังนี้

รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

- ตัวชี้วัด 1. เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ 2. อารงไว้ซึ่งความเป็นไทย
3. ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักศาสนา 4. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ชื่อสัตย์สุจริต

- ตัวชี้วัด 1. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย และวาจา ใจ
2. ประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้ง กาย วาจา ใจ

มีวินัย

- ตัวชี้วัด 1. ประพฤติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ใฝ่เรียนรู้

- ตัวชี้วัด 1. ตั้งใจพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม
- สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อยู่อย่างพอเพียง

- ตัวชี้วัด 1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม
2. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

มุ่งมั่นในการทำงาน

- ตัวชี้วัด 1. ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
2. ทำงานด้วยเพียงพยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

รักความเป็นไทย

- ตัวชี้วัด 1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวที
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

มีจิตสาธารณะ

- ตัวชี้วัด 1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

3. ต้องวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล

- ด้านความสามารถในการเรียนรู้ พฤติกรรม และด้านอื่นๆ

4. ต้องทำการคัดกรองนักเรียน

- กลุ่มเรียนรู้ปกติ, กลุ่มบกพร่องทางการเรียนรู้ และกลุ่มมีปัญหาด้านพฤติกรรม

5. ให้การส่งเสริมนักเรียน

- ส่งเสริมความถนัด ความสามารถพิเศษ และความสนใจนักเรียนที่รับผิดชอบของตนเอง
- เป็นผู้ปกครองของนักเรียนขณะที่อยู่ในเวลาสอน **เช็คเวลาเรียนและติดตามการเข้าเรียน** ของนักเรียนทุกครั้ง
- สอดแทรกให้ผู้เรียนร่วมกันทำงานในระบบหมู่ คณะกรรมการ หรือกลุ่มงาน ในการช่วยเหลืองานห้องเรียน งานพัฒนาโรงเรียน เพื่อสอดแทรกเรื่องการเสียสละ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่ต้องรับผิดชอบในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ให้การแนะแนวแก่นักเรียนทั้งด้านคำปรึกษา การศึกษาต่อ งานอาชีพ และข้อมูลส่วนตัว
- ประสานงานครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา แหล่งวิทยากรต่างๆ เพื่อส่งเสริมผู้เรียน

6. ให้การป้องกันและแก้ปัญหาผู้เรียน

1. ให้คำปรึกษา อบรม

- อบรมสอดแทรกด้านความประพฤติ คุณธรรม วินัย วัฒนธรรม จิตสาธารณะ มารยาทไทยและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ผู้เรียน
- ควบคุมนักเรียนด้านวินัยกำกับการเดินแถวขณะเปลี่ยนห้องเรียน
- ลงโทษนักเรียนได้ตามที่โรงเรียนมอบหมาย และเป็นไปตามระเบียบ
- ให้ความร่วมมือ ประสานงานครูที่ปรึกษา งานกิจการนักเรียน เพื่อแก้ไขความประพฤติ หรือ ข้อบกพร่องทางการเรียนของผู้เรียนที่ตนเองสอน

2. สรุปแบบบันทึกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

7. ทำการส่งต่อ

1. บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูผู้เกี่ยวข้องต่อไป เช่น ครูแนะแนว งานกิจการนักเรียน หรือครูพยาบาล เป็นต้น (เป็นการส่งต่อภายใน)

8. ต้องแนะนำด้านห้องเรียนให้สะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม เหมาะสม และวินัยเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ก่อนทำการเรียนรู้ทุกครั้ง
9. ปกป้องดูแลรักษา และบันทึกซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สะอาด และปลอดภัย
10. สรุป/รายงาน การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยระบุสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป
11. งานอื่นๆ ที่โรงเรียนมอบหมาย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิตรายเลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมือ อุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคล ด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนรู้ให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

- 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน
- 2) เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมนั้น ๆ
- 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 4) ข้อเสนอแนะ แนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่าเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใส ศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤตต่าง ๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนา

ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มีได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์ หรือแง่บวกแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ

มาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น (ศึกษานิเทศก์) ประกอบด้วย

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗

หมวด ๖
วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็น
ข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๘๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องสนับสนุนการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ด้วยความบริสุทธิ์ใจและมีหน้าที่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองเช่นว่านั้น

มาตรา ๘๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ
ซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่ รักษาประโยชน์
ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะ
โดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับ
ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือ
นโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
และหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือ
ขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้า
เห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ทางราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทาง

ราชการจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือภายในเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้และเมื่อเสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันเป็นหนังสือให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตรงต่อเวลา อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการและผู้เรียน จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

การละทิ้งหน้าที่หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม มีความสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและระหว่างข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เรียนและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้เรียน หรือประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่กลั่นแกล้ง กล่าวหาหรือร้องเรียนผู้อื่นโดยปราศจากความเป็นจริง

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยมีความมุ่งหมายจะให้เป็นการซื้อขาย หรือให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการให้ หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยมิชอบหรือเสื่อมเสียความเที่ยงธรรม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่น หรือจ้าง วาน ใช้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น การฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมดำเนินการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือรับจัดทำผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๙๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยต้องไม่อาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตนแสดงการฝักใฝ่ ส่งเสริม เกื้อกูล สนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการทุจริตโดยการซื้อสิทธิหรือขายเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งจะต้องไม่ให้การส่งเสริม สนับสนุน หรือชักจูงให้ผู้อื่นกระทำการในลักษณะเดียวกัน การดำเนินการที่ฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๕ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยป้องกัน

มิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย ในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้และตามหมวด ๗ หรือมีพฤติกรรมปกปิด ช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๙๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออก

จากราชการ

มาตรา ๙๗ การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยานาต โดยอคติหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่า ผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างใดในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยพนักงานราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๗

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๒๒ พนักงานราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานตามที่กำหนดในระเบียบนี้ ตามที่ส่วนราชการกำหนด และตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒๓ พนักงานราชการต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดตามที่กำหนดไว้เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติที่ส่วนราชการกำหนด

พนักงานราชการผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานราชการผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยจะต้องได้รับโทษทางวินัย

ข้อ ๒๔ การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (๒) จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด ให้ปฏิบัติจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๔) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา หรือขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๒ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๕) ประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๖) ละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน สำหรับตำแหน่งที่ส่วนราชการกำหนดวันเวลาการทำงาน

- (๗) ละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานจนทำให้งานไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง สำหรับตำแหน่งที่ส่วนราชการกำหนดการทำงานตามเป้าหมาย
- (๘) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดอาญาโดยมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก หรือหนักกว่าโทษจำคุก
- (๙) การกระทำอื่นใดที่ส่วนราชการกำหนดว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๒๕ เมื่อมีกรณีที่พนักงานราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการจัดให้มีคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว และต้องให้โอกาสพนักงานราชการที่ถูกกล่าวหาชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่าพนักงานราชการผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งไล่ออก แต่ถ้าไม่มีมูลกระทำความผิดให้สั่งยุติเรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพนักงานราชการ ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าพนักงานราชการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามที่ส่วนราชการกำหนด ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าตอบแทน หรือลดขั้นเงินเดือนค่าตอบแทนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในการพิจารณาการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาสอบสวนให้ได้ความจริงและยุติธรรมตามวิธีการที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางการดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานราชการ เพื่อเป็นมาตรฐานทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติก็ได้

หมวด ๕ การสิ้นสุดสัญญาจ้าง

ข้อ ๒๘ สัญญาจ้างสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง
- (๒) พนักงานราชการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนี้หรือตามที่ส่วนราชการกำหนด
- (๓) พนักงานราชการตาย

(๔) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามข้อ ๑๙

(๕) พนักงานราชการถูกให้ออก เพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๖) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือตามข้อกำหนดของส่วนราชการหรือตามสัญญาจ้าง

ข้อ ๒๙ ในระหว่างสัญญาจ้าง พนักงานราชการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากการปฏิบัติงาน ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อหัวหน้าส่วนราชการตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการกำหนด

ข้อ ๓๐ ส่วนราชการอาจบอกเลิกสัญญาจ้างกับพนักงานราชการผู้ใดก่อนครบกำหนดตามสัญญาจ้างได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า และไม่เป็นเหตุที่พนักงานราชการจะเรียกร้องค่าตอบแทนการเลิกสัญญาจ้างได้ เว้นแต่ส่วนราชการจะกำหนดให้ในกรณีใดได้รับค่าตอบแทนการออกจากงานโดยไม่มีความผิดไว้

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์แห่งทางราชการ ส่วนราชการอาจสั่งให้พนักงานราชการไปปฏิบัติงานนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างได้ โดยไม่เป็นเหตุให้พนักงานราชการอ้างขอเลิกสัญญาจ้างหรือเรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการนี้ส่วนราชการอาจกำหนดให้ค่าล่วงเวลาหรือค่าตอบแทนอื่นจากการสั่งให้ไปปฏิบัติงานดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่บุคคลใดพ้นจากการเป็นพนักงานราชการแล้ว หากในการปฏิบัติงานของบุคคลนั้นในระหว่างที่เป็นพนักงานราชการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนราชการ ให้บุคคลดังกล่าวต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย ในการนี้ส่วนราชการอาจหักค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดที่บุคคลนั้นจะได้รับจากส่วนราชการไว้เพื่อชำระค่าความเสียหายดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการเลิกสัญญาจ้างตามหมวดนี้ เพื่อเป็นมาตรฐานทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติก็ได้